

Slots- og Kulturstyrelsen
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon +45 3395 4200
brv@slks.dk
www.slks.dk

CVR 34072191

15. november 2016

Høring om fredning

Det Særlige Bygningssyn har på sit møde den 3. november 2016 indstillet, at bebyggelsen på Enghavevej 10-14 bestående af på matr.nr. 118, Udenbys Vester Kvarter: forhus (1865 af H.J. Malmstrøm), baghus (1897 af A. Nielsen) og brolagt gårdrum; på matr.nr. 119, Udenbys Vester Kvarter: nordlige forhus (1865 af H.J. Malmstrøm), sydlige forhus (1866 af H.J. Malmstrøm), mellemhus med bagside i bindingsværk (1860'erne, ombygget 1888 og senere), tidligere smedje med høj skorsten (1896 af Thorvald Sørensen, ombygget 1999), tidligere listefabrik (1887 af E.F. Jeppesen) med sammenbygget kedelhus, fabriksskorsten og træskur i sydgavlen, træbygninger og skure langs nordlige og vestlige skel samt gårdrum imellem bygningerne, Københavns Kommune, bliver fredet.

Bygningssynets indstilling

Det Særlige Bygningssyn udtaler, at *"Bygningssynet finder, at bebyggelsen på Enghavevej 10-14 bestående af på matr.nr. 118, Udenbys Vester Kvarter: forhus (1865 af H.J. Malmstrøm), baghus (1897 af A. Nielsen) og brolagt gårdrum; på matr.nr. 119, Udenbys Vester Kvarter: nordlige forhus (1865 af H.J. Malmstrøm), sydlige forhus (1866 af H.J. Malmstrøm), mellemhus med bagside i bindingsværk (1860'erne, ombygget 1888 og senere), tidligere smedje med høj skorsten (1896 af Thorvald Sørensen, ombygget 1999), tidligere listefabrik (1887 af E.F. Jeppesen) med sammenbygget kedelhus, fabriksskorsten og træskur i sydgavlen, træbygninger og skure langs nordlige og vestlige skel samt gårdrum imellem bygningerne, Københavns Kommune, har de arkitektoniske og navnlig kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en fredning.*

Formål

Formålet med fredningen er at sikre et autentisk bevaret bygningskompleks med bygninger, der stammer fra den tidlige udbygning af Vesterbro i 1860'erne, og med en karakteristisk kombination af boliger og produktionsbygninger fra anden halvdel af 1800-tallet.

Miljømæssig værdi

Den miljømæssige værdi knytter sig til den bebyggelsesmæssige helhed på matriklerne. Med sin lave højde og sammensatte karakter skiller bebyggelsen sig klart ud som en historisk enklave over for den boligbebyggelse i fem etager, som i øvrigt præger Vesterbro. Bevarede gårdmiljøer som dette med industribygninger og høje skorstene er i dag en stor sjældenhed. De to industri-skorstene fungerer desuden som pejlemærker i kvarteret.

Kulturhistorisk værdi

Forhusene på Enghavevej 10-14 er blandt de få bevarede vidnesbyrd om den tidlige bebyggelse af Vesterbro efter demarkationslinjens tilbagerykning til Søerne i 1852. Den tætte og varierede bagbebyggelse med trange gårdrum vidner desuden om en tid, hvor boliger, industriarbejdspladser og dyrestalde lå dør om dør, og hvor skiftende erhverv har afløst hinanden. Den kulturhistoriske værdi kommer stærkest til udtryk i de autentisk bevarede bygninger på Enghavevej 10 og i den tidlige listefabrik fra 1887 på Enghavevej 14.

Arkitektonisk værdi

Bebyggelsens arkitektoniske værdi ligger navnlig i forhusenes ensartede og harmoniske facader i senklassicistisk stil med gennemgående kordongesims. Endvidere har de gedigne industribygninger på Enghavevej 10 og 14 med deres funktionsbestemte udtryk arkitektonisk værdi. Overalt i bebyggelsen er der arkitektonisk værdi knyttet til anvendelsen af solide, traditionelle materialer såsom mursten, tegl, skifer, bindingsværk og træ samt til ældre og oprindelige bygningsdele og dekorative elementer.

Bærende fredningsværdier

De bærende fredningsværdier ligger i opretholdelsen af alle bygninger, som er opført i grundmur eller bindingsværk, herunder de høje skorstene. Endvidere knytter de bærende fredningsværdier sig til de originale og ældre døre, porte, vinduer og vinduesåbninger samt til brostensbelægningen i Enghavevej 10. I det indre ligger de bærende fredningsværdier i de bevarede dele af den oprindelige rumstruktur, i køkkenildstederne og i originale og ældre bygningsdele såsom trapper, døre, paneler og stukdekorationer. For produktionsbygningernes vedkommende ligger de bærende fredningsværdier tillige i de synlige konstruktioner og store rumligheder.

Anbefalinger

Det Særlige Bygningssyn vil anbefale en snarlig istandsættelse af bygningerne. Endvidere anbefaler Bygningssynet, at de helrude vinduer udskiftes med vinduer af samme type som de oprindelige.”

Høring

Bemærkninger herom kan sendes til Slots- og Kulturstyrelsen. Bemærkningerne skal være modtaget **senest den 28. februar 2017**.

Herefter vil Slots- og Kulturstyrelsen senest 3 måneder efter denne dato beslutte, om bygningerne skal fredes.

Konsekvenser

Indtil fredningssagen er afgjort, må I ikke foretage bygningsarbejder og lignende, som rækker ud over almindelig vedligeholdelse, medmindre I har fået tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Undtaget herfra er visse typer af bygningsarbejder, som kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. § 10, stk. 5, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Reglerne herfor fremgår af bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning (vedlagt).

Dette følger af § 6, stk. 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Offentlig bekendtgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af forslaget på sin hjemmeside, www.slks.dk, med oplysning om fristen for indsendelse af bemærkninger.